

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/703
KARAR NO : 2026/32
KARAR TR : 12/01/2026

ÖZET: Davacının Bakanlığa bağlı Halk Eğitim Merkezinde, Olgunlaşma Enstitüsü ve Kız Meslek Lisesinde usta öğretici olarak çalışırken iş akdinin feshi sonucu işten ayrılması nedeniyle, İş Kanunu'ndan kaynaklanan kıdem tazminatı ve diğer parasal haklarının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. M.
Vekilleri : Av. E. Y.
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekilleri : Av. E. Ş. , Av. C. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 2009 - 2014 yılları arasında Canik Halk Eğitim Merkezinde, 2014 - 2021 yılları arasında da Samsun Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü ve Kız Meslek Lisesinde iş akdiyle usta öğretici olarak görev yaptığını, iş akdinin haksız feshi sebebiyle işten ayrıldığını belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere toplam 50 TL kıdem tazminatının, 50 TL yıllık izin ücretinin ve 50 TL ilave tediye alacağının faiziyle birlikte tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Samsun 2. İş Mahkemesi 22/11/2023 tarih ve E.2022/397, K.2023/980 sayılı kararı ile davanın kabulüne karar vermiş; bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur.

3. **Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesi 01/09/2025 tarih ve E.2024/275, K.2025/1839 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı olduğu gerekçesiyle istinaf başvurusunu esastan kabul edip, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına ve yargı yolu caiz olmadığından davanın usulden reddine kesin olarak karar vermiştir. İstinaf mercii kararının ilgili kısmı şöyledir:

"... Davacının dışarıdan ücretli usta öğretici olarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün istemi ve Valiliğin onayı ile görevlendirildiği, davacıya ücretlerinin 657 Sayılı Devlet Memurları kanununun 89.maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığınca belirlenen ders ücretleriyle ödendiği anlaşılmaktadır.

Davacının sosyal güvenlik hukuku yönünden Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamında olması iş sözleşmesi ile çalıştığını göstermez.

Davacı 657 sayılı yasanın 89. maddesinde belirtilen statü içinde ve Valilik onayı ile görevlendirilmiştir. Davacı ile davalı arasında iş sözleşmesi bulunmamaktadır. Taraflar

arasındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğunun kabulü gerekir. Aradaki hukuki ilişki iş sözleşmesi, bir başka anlatımla işçi-işveren ilişkisi olarak nitelenemez. Bu hukuki olguya göre uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olup, bu yönü ile yargı yolu caiz olmadığından dava şartı yokluğu nedeniyle usulden red kararı verilmesi gerekirken aksinin kabulü isabetli olmamış ve bu nedenle yeniden hüküm tesisi gerekmiştir.

6100 sayılı HMK'nun 22.07.2020 tarih ve 7251 sayılı kanunun 35. Maddesi ile değişik 353/1-a.6 hükmüne göre; "yargılamada eksiklik bulunmamakla beraber kanunun olaya uygulanmasında hata edilip de yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı takdirde veya kararın gerekçesinde hata edilmiş ise düzelterek yeniden esas hakkında duruşma yapılmadan karar verilir.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda; davalı vekilinin istinaf itirazlarının kabul edilmesi ve 6100 sayılı H.M.K'nun 353/1-b-2 maddesi gereğince kararın kaldırılarak yeniden esas hakkında karar vermek gerekmiş, açıklanan sebeplerle aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur. ..."

4. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Samsun 3. İdare Mahkemesi 05/11/2025 tarih ve E.2025/1160 sayılı kararı** ile, davacı ile davalı idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat ve alacakların İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde, adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından, 2009 Mart - 2014 Haziran tarihleri arasında Canik Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nde, 2014 Ekim - 2021 Ağustos tarihleri arasında Samsun Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü ve Kız Meslek Lisesi Müdürlüğünde usta öğretici olarak çalıştığından ve iş akdinin 13.08.2021 tarihinde işveren kurum tarafından haklı bir neden olmaksızın feshedildiğinden bahisle brüt 33.671,53 TL kıdem tazminatı, brüt 4.278,00 TL ilave tediye ücret ile brüt 16.724,50 TL yıllık izin ücreti alacağının yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle davalı idareye karşı açılan davada Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesi'nin 01.09.2025 tarih ve E:2024/275, K:2025/1839 sayılı kararıyla davanın idari yargının görev alanına girdiğinden bahisle yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar verildiği, anılan kararın kesinleşmesi üzerine aynı istemle Mahkememizde görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ile dava dosyası bir bütün halinde değerlendirildiğinde; davacı ile davalı idare arasında geçici bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen iş sonu tazminatı bedelinin İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklara yönelik olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmaktadır.

Bu durumda, özel hukuk hükümlerine tabi olan bu davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığından, Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesi'nin 01.09.2025 tarih ve E:2024/275, K:2025/1839 sayılı kararının kaldırılması için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün 07.07.2025 tarih ve E:2025/330, K:2025/500 sayılı kararı da aynı yöndedir. ..."

6. Samsun 3. İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dava dosyası içerisinde adli yargı kararı ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;

...

6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,

...

ifade eder. ..."

8. 5510 sayılı Kanun'un "Sigortalı sayılanlar" başlıklı 4.maddesinin 1.fıkrasının (a) bendi ile 2.fıkrasının (f) bendi şöyledir:

"Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)

Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından;

a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar,

...

sigortalı sayılırlar.

Birinci fıkranın (a) bendi gereği sigortalı sayılanlara ilişkin hükümler;

...

f) Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanlar, kamu idarelerinde ders ücreti karşılığı görev verilenler ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) bendi kapsamında çalıştırılanlar,

...

hakkında da uygulanır."

9. 5510 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

10. 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

11. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlayan "İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

12. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "İş mahkemelerinin kuruluşu" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete’de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

13. 7036 sayılı Kanun'un "Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

14. 7036 sayılı Kanun'un "Görev" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısımının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

15. 7036 sayılı Kanun'un "Geçiş Hükümleri" başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 12/01/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi..

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, davacının davalı idareye bağlı Halk Eğitim Merkezinde ve Kız Meslek Lisesinde 2009 yılından itibaren iş akdinin feshedildiği 2021 yılına kadar iş akdiyle usta öğretici olarak görev yapmakta iken, fesih sebebiyle işten ayrılmasından dolayı fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere, işçilik alacaklarının fesih tarihinden itibaren faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılmıştır.

19. Davacının idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, davacının Bakanlık tarafından görevlendirilmiş olmasının bu ilişkiye statü hukuku niteliği kazandırmayacağı, yine davacının 5510 sayılı Kanun kapsamında "*hizmet akdi ile çalıştırılan olarak sigortalı*" sayıldığı, talep edilen işçilik alacaklarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Samsun 3. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesinin 01/09/2025 tarih ve E.2024/275, K.2025/1839 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A.Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Samsun 3. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesinin 01/09/2025 tarih ve E.2024/275, K.2025/1839 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

12/01/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Bayram
ŞEN

Üye
Döndü Deniz
BİLİR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

